

Monument 1813, Den Haag. Zie achterpagina

In het Vizier

Bouwen en bewaren. Het zijn oude woorden uit het eerste Bijbelboek, Genesis. Ze vormen de opdracht die God bij de Schepping aan "de mens" gaf. Een opdracht die nog altijd actueel is, maar ook een opdracht waarin een spanningsveld zit. Hoe kan de mens de aarde in cultuur brengen zonder roofbouw op deze planeet te plegen? Waar ligt de grens tussen bevrediging van menselijke behoeften en zorg voor de natuur?

Bouwen en bewaren is een opdracht, een opgave. Het is van levensbelang het evenwicht tussen deze twee zaken niet te verstoren. Ongebreedelde consumptie en ongeremde productiegroei keren zich uiteindelijk tegen de mens zelf.

Bouwen en bewaren zijn ook kerntaken van de provincie. Wat te doen met de vrijgevallen ruimte van voormalig vliegveld Valkenburg? Zetten we er woningen neer, of geven we de natuur een kans? Hoe houden we het Groene Hart groen en maken we glastuinbouw mogelijk? Vormen we een Randstadsprovincie of wordt het toch een Noordvleugelprovincie? Welke gemeenten blijven zelfstandig en welke moeten samen een nieuwe, grotere gemeente vormen?

Bouwen en bewaren heeft alles met politiek te maken. En zeker met christelijke politiek.

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

Grote provincies?

Alle fracties in Provinciale Staten van Zuid-Holland betuigden zich dit najaar eensgezind tegenstander van het kabinetsvoorstel om een Noordvleugelprovincie te vormen: Noord-Holland, Utrecht en Flevoland in één provincie. Hoewel, eensgezind? De redenen om hier tegen te zijn liepen voor de verschillende fracties nogal uiteen.

Voor alle duidelijkheid: Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben geen formeel standpunt ingenomen over deze kwestie. Wel is in de Statencommissie Bestuur en Middelen gesproken over de zienswijze die Gedeputeerde Staten op het kabinetsvoorstel zouden geven.

Een enkele fractie is gewoon tegen elke schaalvergroting of stemt alleen voor als die zich geheel van onderop ontwikkelt. De fracties van VVD en D66 vinden opschaling goed, maar willen een Randstadprovincie vormen. Het kabinet vindt een Randstadprovincie echter te dominant binnen de binnenlandse bestuurlijke verhoudingen.

De meeste fracties misten in het kabinetsvoorstel een onderbouwing of visie. Omdat het kabinet vooralsnog maar een beperkt deel van provinciaal Nederland herindeelt, werd gevraagd naar het totaalbeeld ("Hoe ziet het kabinet Nederland opgedeeld in landsdelen?") en naar een visie op de vraag welke taken bij het Rijk en bij de (vergroete) provincies horen. Al met al vragen en bedenkingen genoeg om het kabinetsvoorstel af te wijzen, ook voor de fractie ChristenUnie&SGP.

"Maar Chris, ik vraag het zo maar even hoor, met al die gemeenten die samen gaan, zouden provincies dan ook niet moeten fuseren?" Een voor

de hand liggende vraag. "Moeten fuseren" is uiteraard niet het antwoord, maar de provincies zijn als bestuurlijke laag tussen gemeenten en Rijk erg afhankelijk van wat er 'boven' en 'onder' hen gebeurt. Als er door fusies veel minder gemeenten ontstaan, lijkt opschaling van de provincies best een logische optie. Hoewel samenwerking ook een mogelijkheid kan zijn. Want, hoewel het takenpakket daarmee niet verandert, dan verkleint wel de omvang van die taken, omdat er na de gemeentelijke herindelingen minder gemeenten zijn waarop toezicht gehouden moet worden en waarmee overlegd moet worden.

Bij herindelingen spelen altijd begrippen als toegevoegde waarde, logische grenzen en cultuurverschillen een rol. In de Zuid-Hollandse reactie op het kabinetsvoorstel kwamen deze begrippen ook aan de orde. Maar ze werden anders ingevuld dan doorgaans in lokale fusievoorstellen gebeurde. Is de ervaring die in het hele land werd opgedaan opeens niet bruikbaar als het om onszelf (als provincie) gaat? Een bevreedend moment bij de behandeling van de zienswijze.

Naast bezwaren zijn er best motieven te bedenken vóór het kabinetsvoorstel, of op zijn minst voor opschaling van provincies. Maar dit kabinetsvoorstel struikelt vanwege inhoudelijke, procedurele en politieke redenen. En dat is toch wel jammer, want een beetje doorpakken in bestuurlijk Nederland kan toch geen kwaad?

Chris Schaapman, Statenlid ChristenUnie en fractievoorzitter ChristenUnie&SGP

Bestuurlijke ontwikkelingen Midden-Holland

In de regio Midden-Holland is de afgelopen tien jaren veel discussie geweest over de bestuurlijke vormgeving. Soms vormden problemen bij gemeenten de aanleiding, in andere situaties gooiden Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een steen in de vijver.

De gemeentelijke landkaart is in de achterliggende jaren behoorlijk gewijzigd: in 2010 ontstond de gemeente Zuidplas, in 2011 startte de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Op 1 januari 2014 ontstaat de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn en de minister van Binnenlandse Zaken stelt voor om op 1 januari 2015 de nieuwe gemeente Krimpenerwaard te vormen. Daarmee zal het aantal gemeenten in Midden-Holland teruglopen van dertien naar vier. Slechts twee gemeenten hebben dan nog de oorspronkelijke grenzen: Gouda en Waddinxveen. Het voert te ver om de vraag te stellen hoe het allemaal zo ver gekomen is.

Toekomst

Begin 2012 stelden de betrokken gemeenten en de provincie Zuid-Holland de Externe Commissie Midden-Holland in. De belangrijkste boodschap uit het eindrapport van april 2013 is, dat de gemeenten en de provincie aan de samenwerking in het gebied een impuls moeten geven. Voornaamste inzet daarbij is versterking van de belangenbehartiging, uitgaande van een samenhangende agenda voor het Groene Hart. Meer dan tot nu toe moet economische ontwikkeling daarvan een belangrijk onderdeel zijn. Gemeenten en provincie moeten daarbij krachtiger samenwerking zoeken met inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De steden in het Groene Hart (Gouda, Alphen aan den Rijn en Woerden) moeten als trekkers optreden. Als provincie en gemeenten deze opgaven niet weten te realiseren, blijven er voor dit gebied kansen onbenut. Het is nu de uitdaging op welke manier gemeenten en provincie het advies omzetten in concrete afspraken.

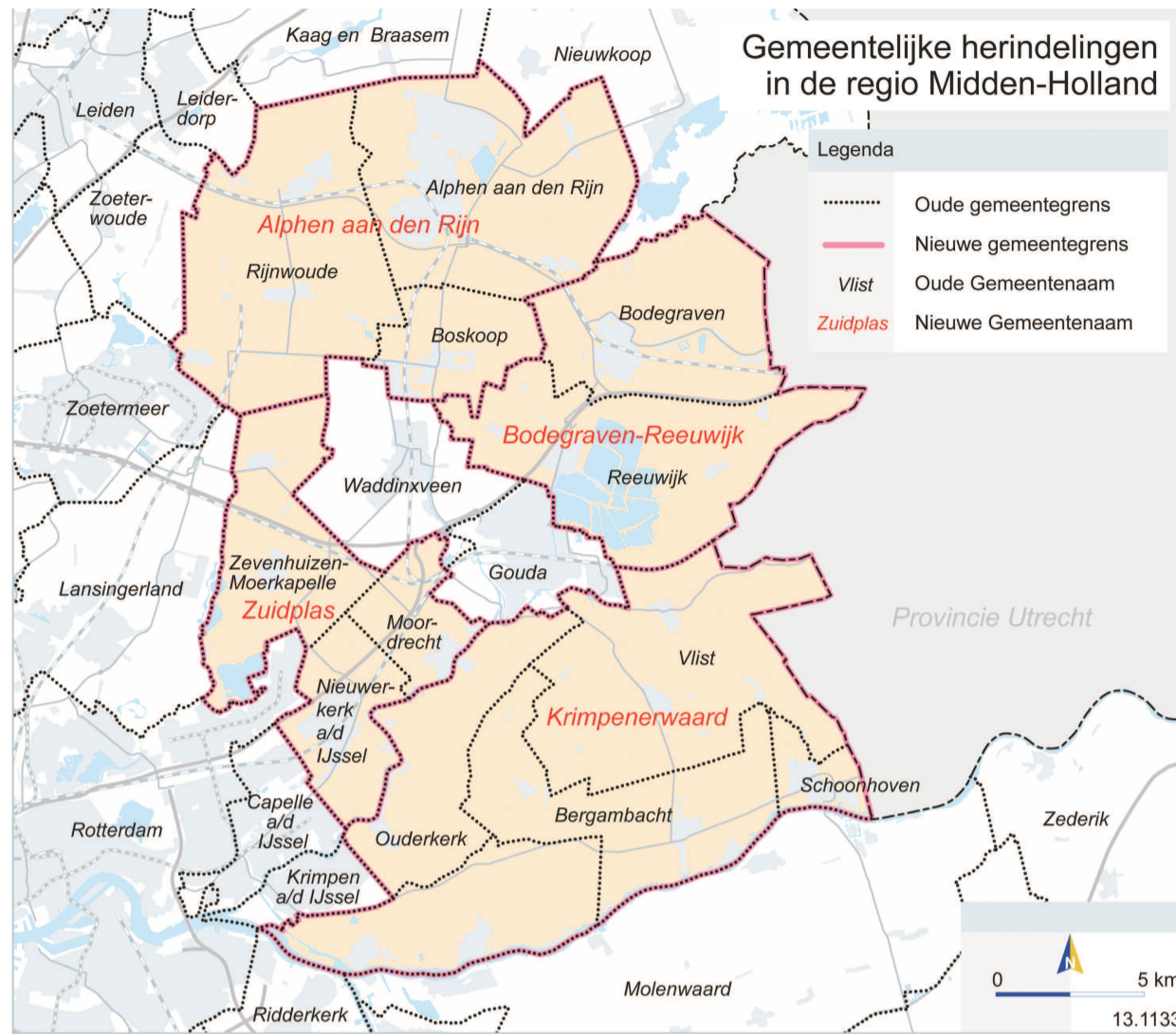
Servaas Stoop, Statenlid SGP

Tussenbalans 2011-2015 & Begroting 2014

A. Tussenbalans 2011-2015

Het College van Gedeputeerde Staten, bestaande uit VVD, SP, CDA en D66, heeft dit voorjaar, halverwege de Statenperiode 2011-2015, een zogeheten Halfwegevaluatie opgesteld. Deze evaluatie is geen spannend boek geworden: "Ondanks de dynamiek op een aantal dossiers, is de verwachting dat de meeste doelstellingen medio 2015 worden gerealiseerd." Daar kunnen we het mee doen. Het betekent dat dit college de resultaten in de volgende Statenperiode denkt te boeken. Dat schiet lekker op.

Het belangrijkste aandachtspunt uit deze evaluatie is de Jeugdzorg. De voorbereidingen op de zogenoemde Transitie in de jeugdzorg komen op gang met -door onze fractie gevraagde- pilots (klein projecten of onderzoeken om iets uit te proberen). Zo wordt geoefend hoe de jeugdzorg vanaf 2015 echt moet gaan werken.

Provinciale wegen en uw mening

Wanneer ik stadsmensen vraag of zij weten wat de provincie doet, blijft het meestal even stil. Help ik ze een beetje, dan weet iedereen wel één of meer provinciale wegen te noemen: de N57, de N210, de N207.

Voor mij dan weer een aanleiding om te vertellen dat de provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting niet in een donker gat verdwijnen maar dat daarvan onder meer de provinciale wegen en bruggen onderhouden worden.

Naast onderhoud wordt er ook veel gereconstrueerd. Onze fractie kijkt daarbij niet zozeer naar verdeling van budget over de regio's maar naar de urgentie van de aanpassingen. Niet altijd zijn de aangedragen verbeteringen echt nodig. Mogelijk kan het geld elders zinvoller worden besteed. Daarom vragen we u om uw inbreng. Is er in uw regio een weg of brug die nodig aanpassing behoeft, laat het ons dan weten. Met name onveilige situaties willen we graag in kaart brengen, zodat die locaties met voorrang kunnen worden aangepakt.

Om u een idee te geven van de projecten die op

dit moment ontwikkeld worden of op de rol staan, volgt hier een aantal projecten waarover al besloten is of waarover binnenkort besluitvorming plaats heeft. Hebt u een mening over één van deze projecten, met name over die waar nog over besloten moet worden, laat het ons dan weten!

De opsomming is niet volledig, op de Provinciale website vindt u bij de agenda van de Statencommissie Verkeer en Milieu van oktober de complete Meerjaren provinciale Infrastructuur 2014-2028, Projectenatlas.

1. Ontsluitingswegen rondom Den Haag - is over besloten;
2. Knoop Leiden West - is over besloten;
3. Corridor N207 - deels nog besluitvorming;
4. Duinpolderweg;
5. Vervanging brug Rotterdamseweg;
6. Turborotonde bij 't Woudt;
7. Reconstructie N484;
8. Extra aansluiting A16/N3;
9. Aansluitingen rond N59;
10. Ongeveer kruising N214/216, Parallelweg N214;
11. N207 parallelweg;
12. N222 (Verlengde) veiligheidsroute aansluiting en verbreding.

Willy de Zoete, Statenlid ChristenUnie

Ondertussen is de winkel gewoon open. En daar knelt het in de keten van jeugdzorgvoorzieningen.

B. Begroting 2014

De begroting voor 2014 is sober van aard. De motorrijtuigenbelasting wordt niet verhoogd en ook de inflatie wordt niet doorberekend aan de autobezitter. Financieel staat de provincie er weer iets beter voor, maar er zit nauwelijks vet op de botten. De fractie ChristenUnie&SGP heeft aandacht gevraagd voor snelle uitvoering van de zogenoemde Groene Motor ter stimulering van

het vrijwilligerswerk in natuur en erfgoed, en voor de visserij. Dat is geen provinciale kerntaak maar hier ligt onzes inziens wel een rol voor de provincie.

De wachtlijsten in de jeugdzorg zijn echt te lang gebleken. Voor de tweede keer dit jaar gaf de gedeputeerde aan dat dit zonder extra geld in de loop van 2014 teruggebracht wordt binnen de wettelijke termijnen. Daarover krijgen wij nog in 2013 bericht. We blijven er bovenop zitten!

Chris Schaapman, Statenlid ChristenUnie en fractievoorzitter ChristenUnie&SGP

Eerste plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten Servaas Stoop overhandigde op 11 september de profielschets voor de nieuwe Commissaris van de Koning aan Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken

Vliegekamp Valkenburg bebouwen?

De vraag boven dit artikel keert na enkele jaren terug op de politieke agenda.

In 2009 schreef ik in *Vizier*: "Voor de Provincie Zuid-Holland is het geen vraag, maar een gevolg van besluitvorming op Rijksniveau. In de Nota Ruimte staat vermeld dat de twee laatste grote verstedelijkingslocaties voor Zuid-Holland de Zuidplas en, na beëindiging in 2006 van de militaire activiteiten, vliegveld Valkenburg zijn." In 2009 sprongen er bij de bespreking van het Plan Valkenburg voor de fractie ChristenUnie&SGP twee onderwerpen uit: behoud van een open, groene ruimte tussen Valkenburg en Wassenaar en behoud van de glastuinbouw in De Woerd, nabij Valkenburg als versterking van de glastuinbouw in het ernaast liggende gebied De Zijlhoek. De open ruimte tussen Valkenburg en Wassenaar zou 500 meter breed moeten worden. De fractie ChristenUnie&SGP vond dat erg smal. Daarnaast verwachtten we dat er geen behoefte zou zijn aan de bouw van de in het plan opgenomen 500 woningen in het zogenoemde topsegment. Een door ons ingediend wijzigingsvoorstel werd aangenomen: wanneer de behoefte aan deze 500 woningen niet zou worden aangetoond, zou de niet gebruikte ruimte aan de groene buffer worden toegevoegd. Met ons voorstel om het gebied De Woerd voor glastuinbouw te behouden stonden we vrijwel alleen.

Een aantal jaren verder is opnieuw de vraag: moeten we Vliegekamp Valkenburg bebouwen? De gemeenteraad van Katwijk, waartoe Vliegekamp Valkenburg behoort, worstelt met de ontwikkeling van het gebied. De aarzelingen worden vooral veroorzaakt door de invloed van de plannen op het bestaande woningbouwprogramma in Katwijk zelf. Daar bovenop komen nog de risico's die de ontwikkeling van een dergelijke grote locatie toch al met zich meebrengt. Het Rijk is eigenaar van de grond en oefent grote druk op de gemeente uit omdat het de opbrengsten van het plan heel goed kan gebruiken, zo deze al niet in de boeken zijn opgenomen. We

hebben nu ook de SER-ladder voor woningbouw. Over het gebruik van deze "ladder voor duurzame ontwikkeling" heb ik in de vorige uitgave van *Vizier* geschreven: eerst ruimte zoeken binnen bestaand stedelijk gebied, daarna afstemmen of er binnen bestaand stedelijk gebied in de regio ruimte te vinden is en tenslotte: aansluiten aan bestaand stedelijk gebied. Als de gemeente Katwijk dit officiële sturingsmiddel naast de plannen voor Valkenburg legt, zou dat weleens verrassende gezichtspunten kunnen opleveren. Daarnaast blijkt uit het nieuwe Concept Masterplan Valkenburg dat de 500 woningen in het topsegment inderdaad niet nodig zijn. De genoemde 500 wat duurere woningen zijn zodanig afgewaardeerd dat het grootste gedeelte niet meer in het topsegment valt. Dan treedt het eerder aangenomen amendement in werking: de vrijvallende ruimte toevoegen aan de groene buffer tussen Valkenburg en Wassenaar. Het onderwerp zal de komende tijd nog de nodige aandacht en gesprekken opleveren. Met als centrale vraag: Vliegekamp Valkenburg bebouwen?

Henk van Dieren, Statenlid SGP

In augustus bracht de Statenfractie een werkbezoek aan Vliegekamp Valkenburg

Column

Overkomt het u als gemiddelde belangstellende voor politiek en bestuur ook wel eens dat u bij discussies tussen politieke insiders denkt: "Waar gaat dit over?" of "Wat schiet ik daarmee op?" Ik denk aan wijdlopende beschouwingen over ingewikkelde structuren. Veelal zijn deze doorspekt met een jargon dat alleen te doorgronden is voor hen die de dossiers tot op de laatste punt en komma hebben bestudeerd. Noem het maar politieke dieventaal.

Ik besef dat ik een onderdeel ben van dit onuitroeibare systeem en dat ik me meestal voeg in de mores die van toepassing zijn; en eerlijk gezegd geniet ik er soms ook wel van. Maar ik zal een bekenenis doen: Ook ik word wel eens moe van overloze discussies die niet over de kern van een vraagstuk gaan en ook nog eens nergens toe leiden. Soms rijgen de uren van sommige vergaderingen zich aaneen. Aan het eind vraag ik me wel eens vertwijfeld af welk agendapunt we tot een belangwekkende politieke conclusie hebben gebracht en wat dat concreet betekent voor inwoners en instellingen waarvoor we uiteindelijk geacht worden deze inspanningen te leveren.

Bij sommige onderwerpen zie je de mislukking vanaf het begin al aankomen. Ik neem de vorming van de provincie Noordvleugel als voorbeeld. In de wandelgang wordt deze FUN (Flevoland-Utrecht-Noord-Holland) genoemd, door critici verbasterd tot flut. In het regeerakkoord staat in hoofdstuk 13 dat genoemde provincies moeten worden samengevoegd. Een samenhangende visie waaruit dit voornemen voortvloeit, ontbreekt. Minister Plasterk heeft wel een nota naar de beide Kamers gestuurd, maar deze is vooral in de Eerste Kamer buitengewoon kritisch ontvangen. Kort en goed was de conclusie: Minister, doe het huiswerk over. De gezamenlijke provincies willen niet meer met de minister overleggen over de vorming van vijf landdelen. Provinciale Staten van de betrokken provincies zijn tegen de fusie. Met logisch nadenken over de vraag voor welk probleem provinciale herindeling een oplossing zou moeten zijn, was het hele gedoe te voorkomen geweest.

Servaas Stoop

200 jaar Koninkrijk der Nederlanden

Plein 1813 ligt in de luwte tussen de Haagse Mauritskade en de Javastraat. In het midden ervan staat het Onafhankelijkheidsmonument 1813 (foto voorpagina). Dit herinnert aan de Nederlandse onafhankelijkheid van Frankrijk en daarmee aan de stichting van het Koninkrijk der Nederlanden.

Groen van Prinsterer zou evenwel niet 1813 maar 1789 een groter keerpunt in de geschiedenis noemen: de beginselen van Franse Revolutie bleven na 1813 van grote invloed, ook in ons land.

Toen Napoleon in 1812 in de Grande Armée met ongeveer 690.000 manschappen Rusland binnentrok, leek het erop of daarmee heel Europa aan zijn voeten lag. 17 jaar eerder, in 1795, had-

den de Fransen in een ijsskoude januarimaand ons land binnen de kortste keren bezet. De Bataafse Republiek was daarmee een feit. Stadhouder Willem V vluchtte hals over kop naar Engeland. Maar de Fransen konden in Rusland geen standhouden en moesten zich terugtrekken. Dat bericht drong ook in ons land door waardoor Nederlanders weer hoop op onafhankelijkheid kregen.

Graaf van Limburg Stirum, G.K. van Hogendorp en F.A. van der Duyn van Maasdam smeedden een plan om Nederland weer onafhankelijk te maken van Frankrijk. Toen duidelijk werd dat Napoleon grote verliezen leed, werd erfstadhouder Prins Willem Frederik, die met zijn vader stadhouder Willem V in 1795 naar Engeland was gevlucht, gevraagd naar Nederland te komen. Op 30 november 1813 kwam hij aan op het strand van Scheveningen en op 2 december werd hij uitgeroepen tot Soeverein Vorst van de Verenigde Nederlanden. Op 30 maart 1814 is hij in Amsterdam ingehuldigd.

Het monument werd op 17 november 1869 onthuld door Prins Frederik der Nederlanden. Op het monument prijken behalve het genoemde driemanschap nog 24 andere namen en worden ook burgers en krijgslieden niet vergeten. Bovenop staat het beeld van de Nederlandse Maagd, vroeger het symbool van de natie. Aan de oostzijde een beeld van Koning Willem I die de eed aflegt. Van Hogendorp, Van Limburg Stirum en Van der Duyn van Maasdam staan afgebeeld als de initiatiefnemers van de Onafhankelijkheid en de terugkeer van Prins Willem Frederik. Op de overige zijden staan twee vrouwen afgebeeld; symboliserend de Godsdienst en de Geschiedenis. Op de grondplaat van het monument staan vier (gedeelten van) Bijbelteksten:

EBEN-HAËZER / ZOO GOD VOOR ONS IS WIE ZAL TEGEN ONS ZIJN / DE RECHTVAARDIGE ZAL IN EEUWIGE GEDACHTENIS ZIJN / WAT GOD TEZAMEN GEVOEGD HEEFT SCHEIDE DE MENSCH NIET.

Behalve het monument lijken ook deze teksten buiten het gezichtsveld te zijn gekomen.

Flip Mak, fractiemedewerker

Gemeente Krimpenerwaard per 1 januari 2015

Eindelijk is de kogel door de Krimpenerwaard. Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken heeft op 31 oktober 2013 het wetsvoorstel tot samenvoeging van vijf gemeenten in de Krimpenerwaard bij de Tweede Kamer ingediend. Hierdoor komt er duidelijkheid over de bestuurlijke toekomst van dit gebied.

- Begin 2009 vond de provincie aanleiding om de regie in dit proces naar zich toe te trekken. Ge-deputeerde Staten (GS) stelden de commissie-Leemhuis in die moest adviseren over de route naar één, nieuw te vormen gemeente in de Krimpenerwaard. Ik registreer dit als een feit, hoewel ik me er zeer van bewust ben dat deze interventie lang niet door iedereen op prijs werd gesteld.
- Over het verrassende advies van de commissie-Leemhuis om ook Krimpen aan den IJssel bij de fusie te betrekken, ontstond een verhit debat.
- GS besloten in september 2009 om een herindelingsprocedure te starten. Deze leidde na veel overleg en inspraak tot het herindelingsadvies van Provinciale Staten van 10 november 2010 aan de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, minister Donner. Deze kwam er niet toe om een besluit te nemen en vroeg de provincie halverwege 2011 om een heroverweging van het standpunt. GS hebben opnieuw beargumenteerd dat herindeling noodzakelijk is.
- Na Donner kwam minister Spies. Zij overlegde met de gemeenten, besloot in maart 2012 om geen wetsvoorstel in te dienen en vroeg de gemeenten om een gezamenlijk voorstel voor een ambtelijke fusie per 1 januari 2014. Het advies van de provincie belandde dus in een bureaula. In de Tweede Kamer was onvoldoende politiek draagvlak voor een herindeling. Weer lag de bal bij de gemeenten, die er opnieuw onderling niet uitkwamen.
- Minister Plasterk, derde op rij, kondigde aan dat hij vóór juli 2013 de knoop zou doorhakken. De gemeenten kregen nog een allerlaatste kans om zich uit te spreken over de meest wenselijke variant van herindeling (en niet meer over de vraag of er nog een alternatief was). Deze consultatie leidde wederom tot uiteenlopende standpunten en de minister heeft de knoop net voor het reces doorgehakt. Nu is de Tweede Kamer aan zet. Er zijn drie mogelijkheden: er komt één gemeente bestaande uit vijf voormalige gemeenten (K5), er komt alsnog één gemeente inclusief Krimpen aan den IJssel (K6), de herindeling gaat niet door. Gegeven het provinciale advies uit 2010 is de eerste de meest verstandige optie. Laten de gemeenten zich dus voorbereiden op de nieuwe situatie per 1 januari 2015. Er is nog veel te doen!

Servaas Stoop, Statenlid SGP

Franssen benoemd tot Staatsraad

Op 8 november werden we verrast met het bericht dat Jan Franssen, tot 31 december nog commissaris van de Koning in Zuid-Holland, per 1 januari 2014 toetreedt tot de afdeling Advisering van de Raad van State. Franssen zal zich als Staatsraad gaan bezighouden met wetgevingsadviesing. De fractie heeft hem met de voordracht voor deze functie gefeliciteerd.

Uitgave

ChristenUnie & SGP-Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Verschijnt 3 keer per jaar in een oplage van ruim 14500 exemplaren

Redactie

Rudy Ligtenberg, Flip Mak, Wim de Roos en Chris Schaaapman

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie

ChristenUnie & SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie-sgp.nl

Adreswijzigingen

Bij verhuizing of opzegging graag een bericht naar het partijbureau.

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn

Fotoverantwoording

Flip Mak

december 2013